

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2017/1436**2015 m. gruodžio 1 d.****dėl valstybės pagalbos Lainmuto elektrinės pertvarkymui į biomasę naudojančią elektrinę,
SA.38762 (2015/C), kurią planuoja suteikti Jungtinė Karalystė***(pranešta dokumentu Nr. C(2015) 8441)***(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas ⁽¹⁾ pagal minėtą (-as) nuostatą (-as) ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) Po susirašinėjimo prieš skelbiant pranešimą Jungtinė Karalystė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 108 straipsnio 3 dalį 2014 m. gruodžio 17 d. pranešė apie paramą Lainmuto elektrinės pertvarkymo į biomasę naudojančią elektrinę projektui. 2015 m. vasario 5 d. Jungtinė Karalystė pateikė Komisijai papildomus duomenis.
- (2) 2015 m. vasario 19 d. raštu Komisija Jungtinei Karalystei pranešė nusprendusi dėl tos pagalbos pradėti Sutarties 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą (toliau – sprendimas pradėti tyrimą).
- (3) 2015 m. kovo 23 d. Jungtinė Karalystė pateikė savo pastabas.
- (4) 2015 m. balandžio 10 d. Komisijos sprendimas pradėti tyrimą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (žr. 1 išnašą). Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis teikti savo pastabas.
- (5) Komisijai pastabas pateikė 30 suinteresuotųjų šalių. 2015 m. gegužės 20 d. Komisija persiuntė tas pastabas Jungtinei Karalystei ir suteikė jai galimybę pareikšti savo nuomonę. 2015 m. birželio 12 d. Jungtinė Karalystė pateikė savo nuomonę dėl šių pastabų.
- (6) 2015 m. liepos 23 d. Komisija paprašė pateikti daugiau informacijos, ją Jungtinė Karalystė pateikė 2015 m. liepos 29 d. 2015 m. spalio 7 d. Jungtinė Karalystė pateikė papildomą informaciją.

2. IŠSAMUS PRIEMONĖS APRAŠYMAS**2.1. Lainmuto elektrinės pertvarkymo į biomasę naudojančią elektrinę projektas ir pagalbos gavėja**

- (7) Vykstant galutinio investicinio sprendimo dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių priėmimo (angl. *Final Investment Decision Enabling for Renewables*, toliau – FIDeR) procesui ⁽²⁾ Jungtinė Karalystė atrinko aštuonis su atsinaujinančiais energijos ištekliais susijusius projektus. Parama šioms atrinktiems projektams bus grindžiama investicijų sutartimis. Projektas, apie kurį pranešta, yra vienas iš aštuonių vykdančią FIDeR procesą atrinktų projektų.

⁽¹⁾ OL C 116, 2015 4 10, p. 52.

⁽²⁾ Komisija priėmė sprendimą dėl šešių iš šių aštuonių projektų. 2014 m. liepos 23 d. sprendimas neprieštarauti buvo priimtas dėl penkių jūros vėjo elektrinių projektų (bylos SA.38758, SA.38759, SA.38761, SA.38763 ir SA.38812 (OL C 393, 2014 11 7, p. 7), o 2015 m. sausio 22 d. sprendimas neprieštarauti buvo priimtas dėl Tisaido (angl. *Teesside*) bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai naudojamos biomasės projekto (SA. 38796), sprendimas dar nepaskelbtas).

- (8) Priemonė, apie kurią pranešta, yra susijusi su pagalba anglimis kūrenamos Lainmuto elektrinės pertvarkymui į tik biomasę naudojančią elektrinę. Elektrinė yra Nortumberlando grafystėje, Anglijos šiaurės rytų pakrantėje. Elektrinės savininkė ir valdytoja yra įmonė „Lynemouth Power Limited“, įmonei „RWE Supply & Trading GmbH“ visiškai priklausanti patronuojamoji įmonė.
- (9) Lainmuto elektrinė yra 420 MW anglimis kūrenama elektrinė, komercinę veiklą pradėjusi 1972 m. Pagal dabartinį pasiūlymą elektrinė bus atnaujinta, kad galėtų naudoti tik biomasę. Dėl degimo proceso savybių elektrinė galės deginti tik pramonines medienos granules. Elektrinė elektros energiją teks Šiauriniam elektros tinklui, elektros energija aprūpinančiam Anglijos šiaurės vakarų dalį. Jungtinė Karalystė numato, kad įgyvendinus projektą elektrinė pagamins 0,7 % būsimo galutinio Jungtinėje Karalystėje suvartojamo elektros energijos kiekio.
- (10) Jungtinės Karalystės skaičiavimais, įgyvendinus projektą per 12 elektrinės eksploatavimo metų jos išmetamas CO₂ kiekis sumažės apie 17,7 mln. tonų, o per metus bus tiekama apie 2,3 TWh elektros energijos. Elektrinė veiks bazinės apkrovos režimu, taigi iš jos bus planine tvarka tiekama mažaa anglė elektros energija.
- (11) Jungtinės Karalystės valdžios institucijų teigimu, elektrinė suprojektuota veikti 420 MW nominaliąja galia, vidutiniam apkrovos koeficientui esant 77 % ⁽³⁾ Elektrinė naudos maždaug 1,44–1,56 mln. sausos masės tonų medienos granulių per metus, didžioji dauguma granulių bus importuojamos iš Jungtinių Valstijų pietrytinės dalies ([60–80 %] viso reikalingo kuro). Apie [5–20 %] kuro bus perkama Europoje, likusi dalis – Kanadoje. Nenumatoma, kad pertvarkyta elektrinė atitiks atliekų deginimo reglamentų reikalavimus, todėl joje nebus galima deginti medienos atliekų.
- (12) Lentelėje pateikti tikėtini Lainmuto elektrinės eksploatavimo parametrai. Pasak Jungtinės Karalystės valdžios institucijų, apkrovos koeficientas yra laiko, kurį elektrinė yra techniškai parengta gaminti elektros energiją (atėmus, pavyzdžiui, laiką, kurio reikia techninei priežiūrai ar remontui), ir laiko, kurį elektrinė pagal planą turi faktiškai gaminti elektros energiją (atėmus, pavyzdžiui, laiką, kai skirstomojo tinklo operatorius apriboja elektros energijos ėmimą iš elektrinės dėl tinklo perkrovos; tai kartais vadinama bendruoju apkrovos koeficientu) santykis. Lentelėje pateiktas grynasis apkrovos koeficientas nustatytas vidutinės techninės parengties (80,77 %) rodiklį dauginant iš bendrojo apkrovos koeficiento (95,51 %).

Lainmuto eksploataciniai parametrai

Kuro sąnaudos (GBP už GJ)	Šiluminis naudingumas (%)	Vidutinis grynasis apkrovos koeficientas (%)
7,17	36,9	77

2.2. Nacionalinis teisinis pagrindas, finansavimas ir biudžetas

- (13) Nacionalinis teisinis pagrindas – 2013 m. Energetikos įstatymas (angl. *Energy Act 2013*).
- (14) Bendras numatomas šio projekto biudžetas yra 0,8 mlrd. GBP. Jungtinė Karalystė patvirtino, kad pagalbos gavėjai iki perdavimo eksploatuoti dienos pagalbos išmokos nebus mokamos.
- (15) Valstybei atstovaujanti sandorio šalis pagalbą išmokės lėšomis, gaunamomis visiems licencijuotiems elektros energijos tiekėjams taikant teisės aktais nustatytą mokestį, grindžiamą tiekėjų rinkos dalimi, nustatoma pagal išmatuotą sunaudotos elektros energijos kiekį. Tiekėjai jiems nustatytas prievolės turės vykdyti naudodami savo nuosavus išteklis, bet jiems bus leidžiama, taikant bendrąją kainodaros strategiją, sąnaudas perkelti vartotojams.

⁽³⁾ Pirminiame pranešime, kurį Jungtinė Karalystė vėliau atnaujino, apskaičiuota, kad apkrovos koeficientas bus 75,3 %.

2.3. Pagalbos forma, trukmė ir gamybos sąnaudos

- (16) Pagalba projektui bus teikiama mokant kintamąją priemoną (tai vadinama susitarimu dėl kainų skirtumo, toliau – SKS), ši priemoną bus lygi iš anksto nustatytos kainos (vykdymo kainos) ir elektros energijos rinkos kainos (referencinės kainos) skirtumui. Referencinė kaina yra kaina, grindžiama tam tikro laikotarpio išankstinėmis didmeninėmis elektros energijos rinkos kainomis. Pagalbos gavėja gaus pelną savo elektros energiją parduodama rinkoje, bet vidutinei didmeninei elektros energijos kainai nukritus žemiau vykdymo kainos, pagalbos gavėja iš Jungtinės Karalystės Vyriausybei priklausančios sandorio šalies (įmonės „Low Carbon Contracts Company Ltd“, toliau – „SKS sandorio šalis“) gaus skirtumą padengiančią išmoką. Tačiau pagalbos gavėja prisiims riziką, kylančią dėl galimybės nepasiekti referencinės kainos, ir su kiekiu susijusią riziką, t. y. riziką, kad nepavyks parduoti numatyto kiekio ⁽⁴⁾.
- (17) Parama biomasės projektui atitinkamai nustatoma pagal administraciniu pagrindu nustatytą vykdymo kainą. Siekiant lengviau pereiti nuo vienos paramos sistemos prie kitos, vykdymo kainos buvo nustatytos tokio dydžio, kad pagal FIDeR teikiama parama iš esmės yra lygiavertė paramai, teikiamai pagal dabar taikomą Prievolės naudoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius sistemą ⁽⁵⁾.
- (18) Elektrinių, atrinktų pertvarkyti, kad būtų galima naudoti biomasę, vykdymo kainai apskaičiuoti (tai taikytina Lainmuto elektrinei) Jungtinė Karalystė visų pirma taikė bendrų išlygintų elektros energijos gamybos sąnaudų intervalą nuo 105 iki 115 GBP už MWh. Jungtinė Karalystė paaiškino, kad elektrinių pertvarkymo į biomasę naudojančias elektrines vykdymo kaina buvo apskaičiuota taikant minimalaus pelningumo koeficiento intervalą nuo 8,8 iki 12,7 % ⁽⁶⁾.
- (19) Taikytina šio projekto vykdymo kaina yra 105 GBP už MWh (2012 m. kainomis, kasmet indeksuojamomis atsižvelgiant į vartotojų kainų indeksą). Ta pati suma už MWh bus didžiausia vykdymo kaina, pagal SKS sistemą siūloma elektrinėms, pertvarkomoms, kad būtų galima naudoti biomasę. Bendros išlygintos energijos gamybos sąnaudos apima naujų elektrinių finansavimo sąnaudas, visoms technologijoms taikant 10 % diskonto normą. Jungtinė Karalystė išsamiai paaiškino, kaip šios sąnaudos buvo apskaičiuotos, kokie duomenų šaltiniai naudoti ir kokie minimalaus pelningumo koeficientai taikyti ⁽⁷⁾.
- (20) Pagrindinės prielaidos, kuriomis remiantis apskaičiuotos vykdymo kainos, įskaitant bendras išlygintas energijos gamybos sąnaudas, iškastinio kuro kainas, efektyviuosius mokesčio tarifus ir prielaidas dėl didžiausio galingumo padidėjimo, pateiktos Jungtinės Karalystės Vyriausybės bendrų išlygintų energijos gamybos sąnaudų ataskaitoje ⁽⁸⁾ ir Energetikos ir klimato kaitos departamento ataskaitose ⁽⁹⁾. Todėl manytina, kad faktinė didmeninė elektros energijos kaina bus apie 55 GBP už MWh, o 2020 m. pakils iki 65 GBP už MWh.
- (21) Pagal šią vykdymo kainą buvo apskaičiuota, kad faktinė ikimokestinė projekto vidinė grąžos norma (VNG) turėtų būti 9,7 %. Siūloma investicijų sutarties galiojimo pabaiga bus 2027 m. kovo 31 d., kad ir kada ji įsigaliotų.

2.4. Bendras vertinimas

- (22) Jungtinė Karalystė paaiškino, kad projektams, dėl kurių sudarytos investicijų sutartys, negalės būti taikomi SKS, jei tam pačiam elektros energijos gamybos procesui būtų taikoma nauja paramos sistema. Be to, nė vienas projektas, kuriam pagal investicijų sutartis skiriamos išmokos, tai pačiai pagamintai elektros energijai negalės gauti privalomo atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo sertifikatų (angl. ROC). Galiausiai, atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba, kuriai skiriama parama pagal investicijų sutartį, investicijų sutarties galiojimo laikotarpiu negalės būti įtraukta į rezervinės galios rinką ir tokiai energijos gamybai negalės būti skiriama investicinė pagalba.

⁽⁴⁾ Daugiau informacijos apie SKS atlyginimo mechanizmą galima rasti Komisijos sprendimo bylos SA.36196 „Elektros energijos rinkos reforma – Susitarimas dėl kainų skirtumų naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius“ (C(2014) 5079 final) 17–31 konstatuojamuosiose dalyse.

⁽⁵⁾ Pirminė sistema buvo patvirtinta 2001 m. vasario 28 d. Komisijos sprendimu, priimtu byloje N504/2000, bet vėliau ji kelis kartus buvo iš dalies keista. Tokia, kokia yra dabar, sistema buvo patvirtinta 2013 m. balandžio 2 d. Komisijos sprendimu, priimtu byloje SA.35565 (OL C 167, 2013 6 13, p. 5). Vėliau buvo patvirtintos tam tikros dalys, susijusios su Šiaurės Airija (byla SA.36084) ir Škotija (byla SA.37453).

⁽⁶⁾ Minimalaus pelningumo koeficientas apibrėžiamas kaip minimali grąžos norma, būtina, kad tokios rūšies projektas būtų vykdomas.

⁽⁷⁾ Visą šią informaciją Jungtinės Karalystės valdžios institucijos paskelbė dokumente „Elektros energijos gamybos sąnaudos“ (angl. *Electricity Generation Costs*), jį galima rasti adresu <https://www.gov.uk/government/publications/electricity-generation-costs>.

⁽⁸⁾ Leidinys „Elektros energijos gamybos sąnaudos 2013 m. gruodžio mėn.“ (angl. *Electricity Generation Costs December 2013*, DECC) (2013 m.), galima rasti adresu <https://www.gov.uk/government/publications/electricity-generation-costs>.

⁽⁹⁾ Galima rasti adresu <https://www.gov.uk/government/publications/electricity-market-reform-delivery-plan>.

- (23) Remiantis 22 konstatuojamojoje dalyje apibūdintais principais, Jungtinė Karalystė patvirtino, kad nei jėgainė, nei kuris nors su ja tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs suinteresuotasis subjektas iš Jungtinės Karalystės arba iš bet kurios kitos valstybės narės negavo jokios kitos paramos ir dėl jos nesikreipė.

2.5. Biomasės naudojimas ir prieinamumas

- (24) Kaip aiškinama šio sprendimo 9 konstatuojamojoje dalyje, įgyvendinus projektą Lainmuto elektrinė galės deginti tik medienos granules. Lainmuto elektrinėje naudojamos medienos granulės turės atitikti Jungtinės Karalystės tvarumo kriterijus, įskaitant tai, kad turės būti išmetama bent 60 % mažiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų, palyginti su kiekiu, išmetamu Sąjungos tinkle, kurio energijos inlumas iškastiniam kurui yra vidutinis (konkrečiai, palyginti su Sąjungos anglių ir dujų naudojimo vidurkiu, matuojamu taikant Atsinaujinančiųjų energijos išteklių direktyvoje nustatytą metodiką). Šie tiksliniai rodikliai bus sugriežtinti: nuo 2020 m. balandžio mėn. bus reikalaujama išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 72 %, o nuo 2025 m. balandžio mėn. – bent 75 %. Jungtinės Karalystės tvarumo kriterijų dokumente taip pat pateikta nuostatų dėl biologinės įvairovės apsaugos ir reikalaujama vengti netvarių technologijų ⁽¹⁰⁾.
- (25) Apskaičiuota, kad pasaulyje 2011 m. parduota 22 mln. tonų skiedrų. Sąjungoje paklausa viršija pagaminamą kiekį, o tai reiškia, kad medienos granulės importuojamos į Sąjungą. Apskaičiuota, kad tais pačiais metais grynasis importo į Sąjungą kiekis buvo 3,2 mln. tonų per metus, o 2012 m. jis išaugo iki maždaug 4 mln. tonų per metus.
- (26) Apskaičiuota, kad visame pasaulyje 2012 m. buvo sunaudota 22,4–24,5 mln. tonų ⁽¹¹⁾ medienos granulių, iš jų apie 15,1 mln. tonų sunaudota Sąjungoje. Valstybės narės, elektrinėse sunaudojančios daugiausia medienos granulių, yra Jungtinė Karalystė (1,3 mln. tonų 2013 m.) ⁽¹²⁾, Belgija (1,3 mln. tonų), Nyderlandai (1,2 mln. tonų), Danija (1 mln. tonų) ir Švedija (1 mln. tonų).

2.6. Skaidrumas

- (27) Kalbant apie ataskaitų teikimą ir skaidrumą, Jungtinė Karalystė nurodė, kad visos vykstant FIDeR procesui paskirtos investicijų sutartys buvo paskelbtos internete tokios, kokios buvo pasirašytos ⁽¹³⁾.

2.7. Sprendimas pradėti oficialią tyrimo procedūrą

- (28) 2015 m. vasario 19 d. Komisija nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl pagalbos suderinamumo su vidaus rinka, visų pirma vertinant pagalbos proporcingumą ir rinkos iškraipymo riziką.
- (29) Konkrečiau, Komisija padarė išvadą, kad negalima atmesti rizikos, jog bus mokama per didelė kompensacija. Komisija atkreipė dėmesį, kad pirminės prielaidos, naudotos finansiniuose skaičiavimuose, darė didelį poveikį vidinei grąžos normai (VGN), o Jungtinės Karalystės iš pradžių apskaičiuoti eksploataciniai parametrai ne visiškai atitiko turimą rinkos informaciją.
- (30) Komisija atliko jautrumo skaičiavimą siekdama įvertinti poveikį, kurį vidinei grąžos normai darytų pasikeitęs vidutinio šiluminio naudingumo koeficientas, apkrovos koeficientas ir kuro sąnaudos. Remiantis šiais skaičiavimais, jeigu šiluminis naudingumas ir apkrovos koeficientas padidėtų 5 %, o kuro sąnaudos sumažėtų 5 %, faktinė VGN iki apmokestinimo padidėtų nuo 9,7 iki 23,1 %. Panašiai, jei visi trys parametrai pasikeistų 10 %, VGN padidėtų iki 31,7 %. Todėl Komisija laikėsi nuomonės, kad prielaidų, kuriomis remtasi apskaičiuojant sąnaudas, nepatikimumas gali lemti galimai per didelę kompensaciją.
- (31) Be to, Komisijai kilo abejonų dėl to, kad žaliavų, kurių reikia Lainmuto elektrinei veikti naudojant tik biomasę, kiekis yra didžiulis, palyginti ir su Europos Sąjungos, ir su pasauline rinka. Remiantis 2012 m. duomenimis, Lainmuto elektrinei reikėtų apie 7,4 % visame pasaulyje sunaudojamo medienos granulių kiekio, 11,2 % Europoje sunaudojamo kiekio ir 88,2 % Jungtinėje Karalystėje sunaudojamo kiekio, o dėl to didėtų importas.

⁽¹⁰⁾ Daugiau informacijos galima rasti adresu www.gov.uk/government/consultations/ensuring-biomass-affordability-and-value-for-money-under-the-renewables-obligation.

⁽¹¹⁾ Europos biomasės asociacijos parengta 2013 m. padėties Europos biomasės energijos sektoriuje apžvalga (angl. AEBIOM European Bioenergy Outlook 2013).

⁽¹²⁾ Europos biomasės asociacijos parengta 2013 m. padėties Europos biomasės energijos sektoriuje apžvalga (angl. AEBIOM European Bioenergy Outlook 2013).

⁽¹³⁾ Galima rasti adresu <https://www.gov.uk/government/publications/final-investment-decision-fid-enabling-for-renewables-investment-contracts>.

- (32) Komisija abejojo, ar per trumpą laiką taip padidėjusią paklausą medienos granulių rinka galėtų patenkinti be pernelyg didelio rinkos iškraipymo. Komisija taip pat atkreipė dėmesį, kad medienos biomasė kaip žaliava naudojama daugelyje pramonės sektorių (pvz., gaminant plaušieną ir popierių arba kartoną) ir kad negalima atmesti rinkos iškraipymo galimybių.

3. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (33) Komisija iš suinteresuotųjų subjektų gavo 30 pastabų. Prekybos organizacijų⁽¹⁴⁾ ir Jungtinės Karalystės Parlamento narių pastabose atkreipiamas dėmesys į ekonominę ir socialinę šio projekto svarbą. Įvairių suinteresuotųjų subjektų raštus, kuriais pritariama projektui, pateikė įmonės „Lynemouth Power LTD“ ir „Spencer Group“.
- (34) Keturios nevyriausybinių organizacijų pabrėžė šio projekto keliamą pavojų aplinkai⁽¹⁵⁾. Visu pirma, pateiktoje medžiagoje abejota, kad elektros energiją gamybai naudojant importuojamą biomasę išmetama mažiau CO₂, ir išreikštas susirūpinimas dėl galimo neigiamo poveikio oro taršai ir biologinei įvairovei.
- (35) Šešios organizacijos pateikė argumentų, kuriais palaikomas požiūris, kad Lainmuto projektas gali iškraipyti konkurenciją medienos plaušų žaliavų rinkoje. Gautoje medžiagoje nagrinėjamas energijai gaminti naudojamos biomasės kiekio padidinimo poveikis pasaulinei medienos plaušų rinkai (Jungtinės Karalystės medienos plokščių gamintojų federacija, angl. *UK Wood Panel Industries Federation*, toliau – WPF) ir žaliavų kainoms Europoje (Europos plokščių federacija, angl. *European Panel Federation*, toliau – EPF), taip pat poveikis popiermedžio rinkai Jungtinių Valstijų pietrytinėje dalyje (Amerikos miškų ir popieriaus asociacija (angl. *American Forest & Paper Association*), įmonė „Steptoe and Johnson“ suinteresuotojo subjekto iš JAV pietrytinės dalies ir JAV veikiančio popiermedžio naudotojo vardu) ir poveikis Šiaurės Amerikos medienos likučių rinkai (Mulčio ir dirvožemio taryba, angl. *Mulch & Soil Council*).
- (36) JAV veikiantis popiermedžio naudotojas ir įmonė „Steptoe and Johnson“ teigia, kad, nors atitinkamos gamybos vietos yra JAV, medžiagų pusgaminiai eksportuojami į Sąjungą. Todėl galimas rinkos iškraipymas gali daryti poveikį veiklai Sąjungoje. WPF ir EPF pateiktoje medžiagoje tvirtinama, kad Lainmuto pertvarkymo projektas gali iškraipyti konkurenciją Jungtinės Karalystės ir Europos Sąjungos medienos plaušų rinkoje. Savo tvirtinimui pagrįsti WPF pateikė duomenų, iš kurių matyti, kad, remiantis apklausa, pjuvenų, skiedrų ir apvaliosios medienos kaina Jungtinės Karalystės rinkoje padidėjo. Iš duomenų (diagramos) matyti, kad kaina padidėjo apie 80 % (duomenys nekoreguoti pagal infliaciją). EPF pateikė apvaliosios medienos, pjuvenų ir skiedrų kainų Europoje diagramą, paimtą iš konsultacinės įmonės „Ecofys“ atlikto tyrimo⁽¹⁶⁾. Remiantis duomenimis, nuo 2009 m. kaina padidėjo apie 40 %. Tačiau iš duomenų matyti, kad kainos didėjo tik keliose šalyse (Austrijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Švedijoje, Jungtinėje Karalystėje), o kitose šalyse (Belgijoje, Lietuvoje, Slovakijoje, Ispanijoje) kainos palyginti nekito.
- (37) JAV veikiančio popiermedžio naudotojo, Amerikos miškų ir popieriaus asociacijos (toliau – AFPA) ir įmonės „Steptoe and Johnson“ pateiktoje medžiagoje tvirtinama, kad, turint omenyje, jog dauguma medienos granulių bus importuojama iš JAV pietrytinės dalies, siūloma priemone gali būti iškraipoma konkurencija JAV rinkoje.
- (38) JAV veikiantis popiermedžio naudotojas ir AFPA nurodė, kad bendra medienos produkcija JAV pietrytinėje dalyje 2011 m. sudarė 230 mln. žalios masės tonų (tai atitinka 107 mln. sausos masės tonų, nes, įvertinus medienos drėgmę, norint gauti 1 sausos masės toną reikia 2,15 žalios masės tonos⁽¹⁷⁾). Iš šio bendro kiekio apie 115 mln. žalios masės tonų buvo popiermedis (daugiausia spygliuočių popiermedis). 1 diagramoje parodytas bendras JAV pietrytinėje dalyje gautos medienos kiekis pagal produktų rūšį⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁴⁾ Šiaurės Rytų vietos įmonių partnerystės organizacija (angl. *North East Local Enterprise Partnership*); Šiaurės Rytų prekybos rūmai (angl. *North East Chamber of Commerce*); Jungtinės Karalystės prekybos ir investicijų organizacija (angl. *UK Trade & Investment*).

⁽¹⁵⁾ „Žemės draugai“ (angl. *Friends of the Earth*); Gamtos išteklių apsaugos taryba (angl. *Natural Resources Defense Council*); Paparčių ir biokuro tikrinimo tarnyba (angl. *Fern and Biofuel watch*).

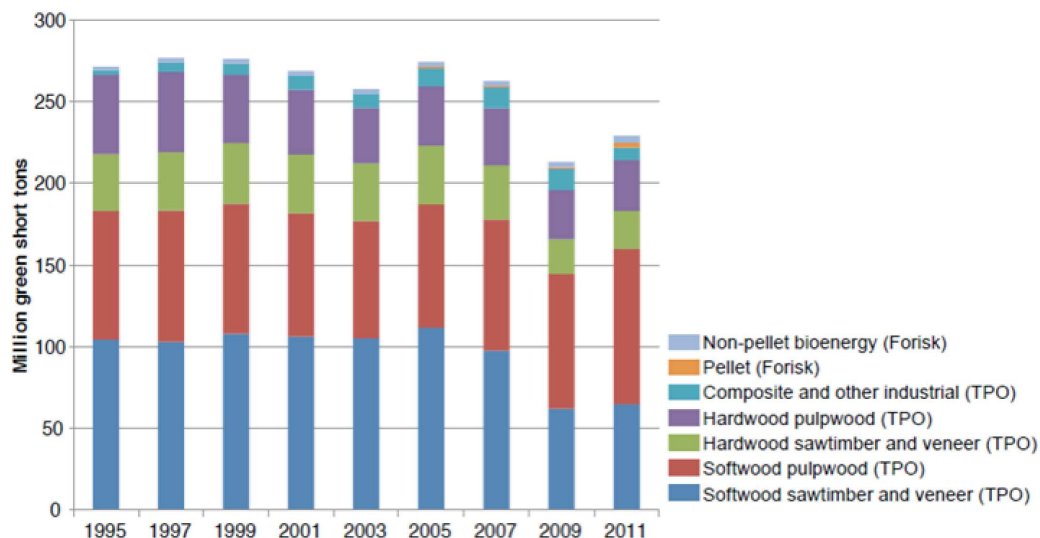
⁽¹⁶⁾ ECOFYS (2014 m.), „Anglies dioksido nutekėjimo vertinimas, atliktas Europos plokščių federacijos ir medienos plokščių sektoriaus užsakymu, ir anglies dioksido nutekėjimo rizikos vietų sąrašas pagal 2015–2019 m. kriterijus“ (angl. *Carbon Leakage assessment for the European Panel Federation – Wood panel industry and the carbon leakage list 2015–2019 criteria*).

⁽¹⁷⁾ Siekiant nuoseklumo, visi popiermedžio rinkos ir JAV pietrytinės dalies rinkos duomenys pateikiami žalios masės tonomis. Taip pat nuosekliai vartojamas perskaičiavimo koeficientas – 2,15 žalios masės tonos atitinka 1 sausos masės toną.

⁽¹⁸⁾ Karen Lee Abt, Robert C. Abt, Christopher S. Galik, ir Kenneth E. Skogn. 2014 m. „Politikos poveikis granulių gamybai ir miškams JAV pietinėse valstijose“ (angl. *Effect of Policies on Pellet Production and Forests in the U.S. South*). Galima rasti adresu <http://www.srs.fs.usda.gov/pubs/47281>. Šią ataskaitą kelios šalys pateikė per pradinį tyrimo etapą.

1 diagrama

Medienos produkcijos panaudojimas JAV pietinėse valstijose 1995–2011 m. (Abt et al., 2014 m.)

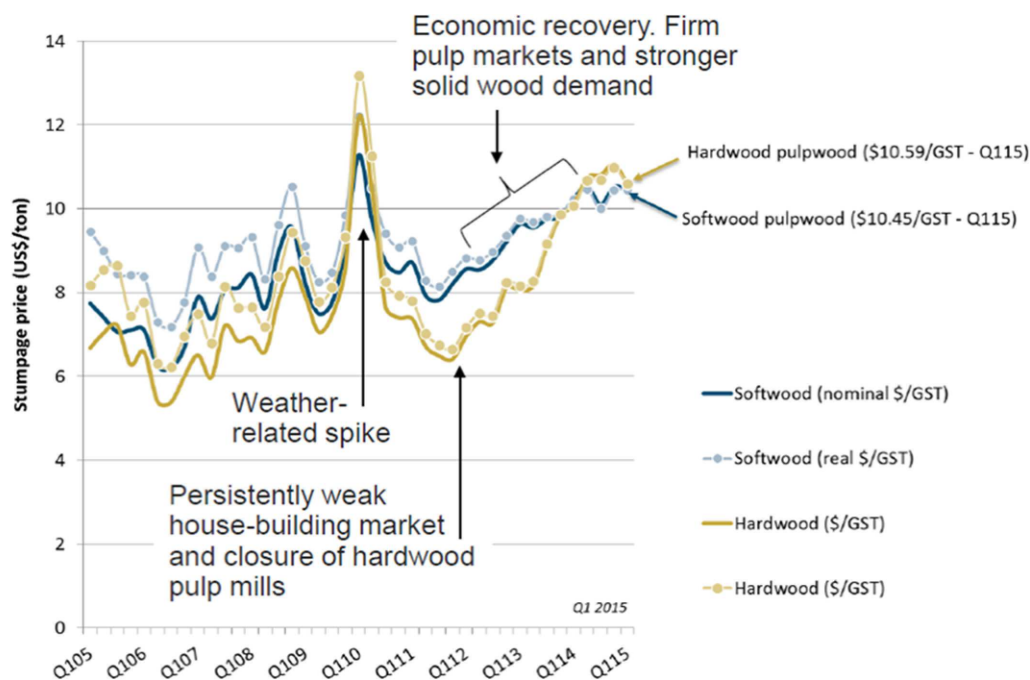
- (39) Iš ataskaitoje pateiktų duomenų matyti, kad pastaraisiais metais padaugėjo granulių produkcijos iš JAV pietrytinės dalies, o tuo pačiu laikotarpiu išaugo ir iš JAV pietrytinės dalies eksportuojamų granulių kiekis. Remiantis ta pačia ataskaita, medienos granulių gamybos pajėgumai JAV pietrytinėje dalyje padidėjo nuo 2 mln. žalios masės tonų 2010 m. iki 6 mln. žalios masės tonų 2011 m. Beveik visi šie nauji pajėgumai išplėtoti siekiant gaminti į ES valstybes nares eksportuojamas granules.
- (40) Remiantis įmonės „Steptoe and Johnson“ pateiktais duomenimis, pušų popiermedžio kaina JAV pietrytinėje dalyje 2011–2014 m. padidėjo 25 %, o lapuočių popiermedžio – 60 %. Pasak AFPA, stataus pušų popiermedžio kainos JAV pietinėje dalyje 2013 m. padidėjo 11 %, 2014 m. – 10 %. Šios šalys teigia, kad kainų didėjimą lėmė didėjantis medienos granulių gamybos mastas. Šio sprendimo 36 punkte paminėtas popiermedžio naudotojas nepateikė kainų duomenų, bet panašiai tvirtina, kad kyla žaliavų kainų didėjimo rizika, nes medienos granulių naudojimas subsidijuojamas.
- (41) Remiantis įmonės „Steptoe and Johnson“ pateiktais duomenimis, pušų popiermedžio kaina JAV pietrytinėje dalyje 2011–2014 m. padidėjo 25 %, o lapuočių popiermedžio – 60 %. Minėtos šalys teigė, kad kainų didėjimą lėmė didėjantis medienos granulių gamybos mastas.
- (42) Šiam teiginiui pagrįsti JAV veikiantis popiermedžio naudotojas ir AFPA pateikė teorinį tyrimą, kuriame nagrinėjamas ekonominis labai padidėjusio granulių gamybos masto poveikis JAV pietryčių valstijų medienos plaušų rinkai⁽¹⁹⁾. Šiame tyrime modeliuojami scenarijai, kuriuose numatomas didelė biomasės naudojimo skvarba. Autoriai būsimą medienos granulių paklausą vertino atsižvelgdami į didelę bioenergijos skvarbą (įskaitant vidaus ir tarptautinės politikos tendencijas ir ES nacionaliniuose atsinaujinančiųjų energijos išteklių veiksmų planuose pateikiamas prognozes). Modeliuojant daroma prielaida, kad JAV pietrytinėje dalyje iki 2020 m. energijai gaminti bus pagaminama bent 44 mln. žalios masės tonų granulių ir medienos drožlių per metus. Remiantis atliktu modeliavimu, taip padidėjusi papildoma paklausa skatina žaliavų kainų didėjimą trumpuoju laikotarpiu (vidutiniškai apie 70 % visoje rinkoje). Tačiau ilginiui miškų ištekliai didės, siekiant patenkinti paklausą, o kainos mažės.
- (43) Įmonė „Steptoe and Johnson“ atkreipė dėmesį, kad jau tris dešimtmečius JAV pietryčiuose vis mažiau medžių sodinama komerciniais tikslais. Kartu didėjant granulių gamybai, augimo greitis regione gali tapti neigiamas, todėl gali būti imamasi aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos ir mažėti biologinė įvairovė.

⁽¹⁹⁾ Abt et al., 2014 m.

- (44) JAV veikiantis popiermedžio naudotojas, EPF ir įmonė „Steptoe and Johnson“ išreiškė susirūpinimą dėl bendro kitų didelių projektų (visų pirma Jungtinėje Karalystėje įgyvendinamų Drakso elektrinės projektų) ir apskritai Europos biomasės politikos poveikio.
- (45) Mulčio ir dirvožemio taryba išreiškė susirūpinimą dėl galimo Šiaurės Amerikos medienos likučių rinkos iškraipymo.
- (46) WPF, „Steptoe and Johnson“ bei Mulčio ir dirvožemio taryba abejojo, ar sumažės CO₂ kiekis, išmetamas elektros energijos gamybai naudojant iš Šiaurės Amerikos importuojamą biomasę. Įmonė „Steptoe and Johnson“ taip pat abejojo pagalbos proporcingumu ir pateikė daugiau duomenų apie granulėms gaminti naudojamą medieną ir žaliavas, kurių reikia pakavimo sektoriuje.
- (47) Dvylika ⁽²⁰⁾ įmonių ir pramonės asociacijų pateikė techninių argumentų ir pabrėžė projekto pagrįstumą ir teigiamą poveikį. Pateikti duomenys apima kelias temas, įskaitant (be kita ko) projekto vidinę grąžos normą, biomasės prieinamumą ir tvarumą, iš biomasės gaunamos energijos svarbą siekiant Jungtinės Karalystės tikslų, susijusių su atsinaujinančiais energijos ištekliais, tikėtinus eksploatacinius elektrinės parametrus ir kuro tiekimo logistiką.
- (48) Visų pirma, Jungtinių Valstijų pramoninių granulių asociacija (angl. *United States Industrial Pellet Association*) pabrėžė, kad dėl bioenergijos ir JAV gaminamų granulių tvarumo mažėja išmetamas teršalų kiekis. Asociacija taip pat pateikė duomenų apie žaliavų kainas JAV pietrytinėje dalyje (žr. 2 diagramą).
- (49) Kanados medienos granulių asociacija (angl. *Wood Pellet Association of Canada*) pateikė duomenų apie medienos granulių prieinamumą. Pateiktoje medžiagoje visų pirma cituojamas konsultacinės įmonės „Pöyry“ ⁽²¹⁾ tyrimas – remiantis šiuo tyrimu, tokiuose tiekiančiuosiuose regionuose kaip Jungtinių Valstijų pietrytinė dalis, Vakarų Kanada ir Rusija, bendras biomasės žaliavų perteklius yra 50 mln. visiškai sausos masės tonų.

2 diagrama

Stačios medienos kainos JAV pietryčių regionuose

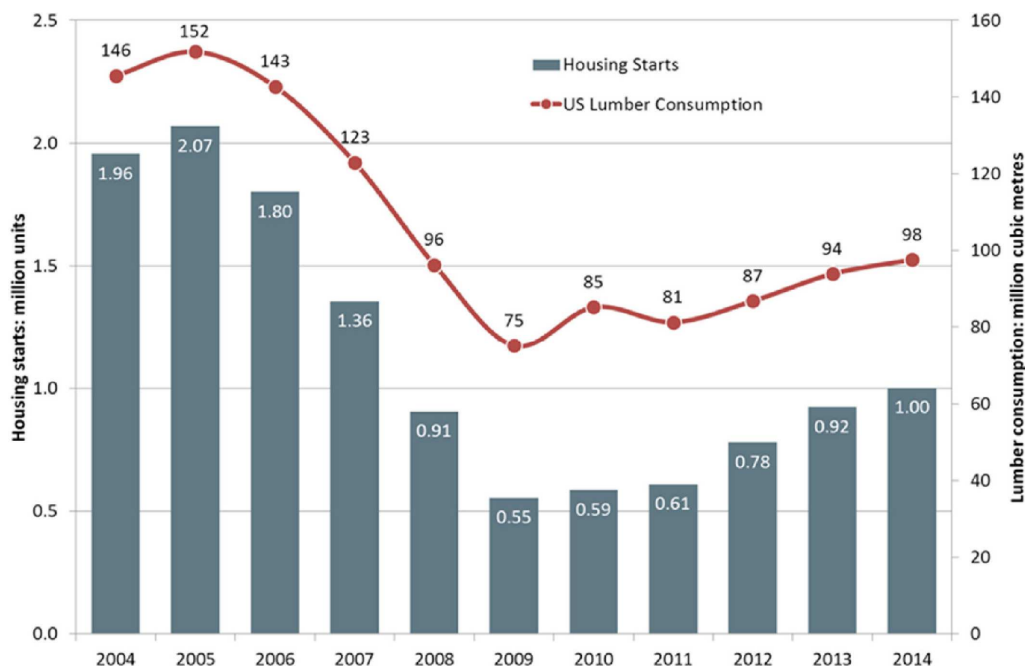
⁽²⁰⁾ RWE Group, EPF, „Lynemouth Power LTD“, Atsinaujinančiųjų energijos išteklių asociacija (angl. *Renewable Energy Association*), Taino uostas, „Dong Energy“, „Energy UK“, JAV granulių asociacija (angl. *US pellets association*), Kanados granulių asociacija (angl. *Canada pellets association*), „Enviva“, „Doosan“, Europos granulių taryba (angl. *European Pellet Council*).

⁽²¹⁾ Pöyry, „Netiesioginio medienos naudojimo pokyčio rizika. Galutinė „Energie Nederland“ užsakymu parengta ataskaita“ (angl. *The Risk of Indirect Wood Use Change, Final Report Prepared for Energie Nederland*). 2014 m. liepos mėn.

- (50) Įmonė „Enviva“ pateikė duomenų apie numatomą medienos granulių paklausą ir pasiūlą. Pasak įmonės „Enviva“, pirmą 2015 m. ketvirtį buvo rengiami keli medienos granulių projektai, juos baigus rengti, bendri gamybos pajėgumai dėl visų tų projektų padidės 18,1 mln. sausos masės tonų. Taip pat pateikta duomenų apie JAV medienos gamybą (žr. 3 diagramą).

3 diagrama

JAV pradėtų statyti būstų rodiklis ir medienos vartojimas 2004–2014 m.

- (51) Europos granulių taryba pateikė duomenų apie medienos granulių kainą ir prieinamumą, taip pat apie žaliavų kainas Sąjungoje ir JAV. Pasak Europos granulių tarybos, 2012–2014 m. labai išaugus granulių paklausai, jų kaina smarkiai nepadidėjo. Šiam teiginiui pagrįsti Europos granulių taryba pateikė duomenis apie medienos granulių kainą JAV 2013 m. gruodžio mėn. – 2015 m. balandžio mėn. ir kainą Sąjungoje 2011 m. sausio mėn. – 2015 m. kovo mėn. Nė vienu atveju kainų padidėjimo nepastebėta.
- (52) Remiantis šiais duomenimis, 2012–2014 m. labai išaugus granulių paklausai, jų kaina smarkiai nepadidėjo.
- (53) Galiausiai, vienas subjektas („Société Générale“) pateikė duomenų apie projekto pelningumą.

4. JUNGtinės KARALYSTĖS PASTABOS

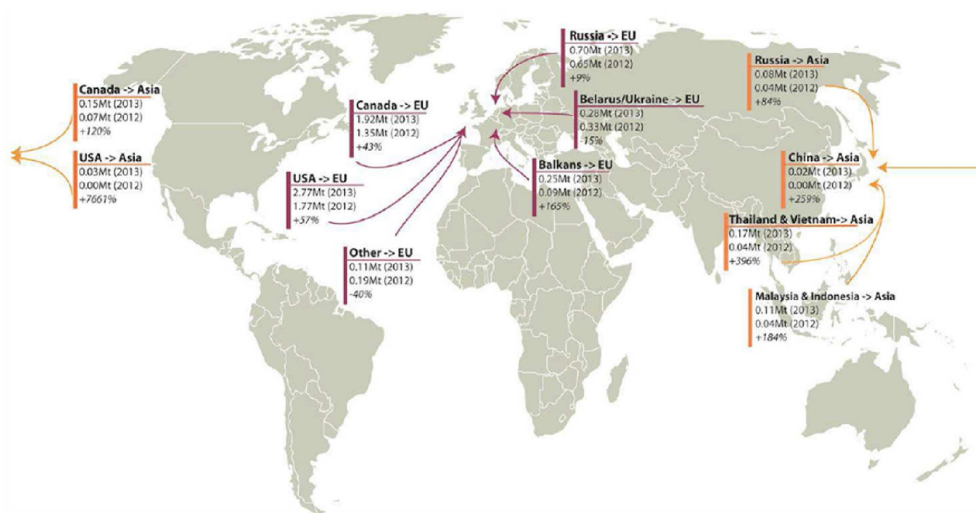
- (54) Jungtinė Karalystė pateikė papildomos informacijos apie Lainmuto elektrinės eksploatacinius parametrus. Apžvelgus kitas biomasės elektrines, elektrinės apkrovos koeficientas buvo padidintas nuo 75,3 % iki 77 % (kaip parodyta lentelėje; taip pat žr. 3 išnašą). Be to, Jungtinė Karalystė nurodė, kad 2009–2013 m. sumaltas anglis naudojančių elektrinių šiluminis naudingumas sudaro apie 36 % visų Jungtinės Karalystės anglimis kūrenamų elektrinių šiluminio naudingumo. Galiausiai Jungtinė Karalystė pateikė išskaidytas kuro sąnaudas ir paaiškino, kad visi eksploataciniai parametrai yra patikimi, nes, juos nustatant, jie buvo palyginti su kitų elektrinių parametrais ir įvertinti nepriklausomų ekspertų ⁽²²⁾.
- (55) Jungtinė Karalystė tvirtina, kad nuo tada, kai buvo pateiktas pranešimas, Lainmuto projekto ekonominė padėtis gerokai pasikeitė. Visų pirma, buvo numatyta, kad projektas bus pradėtas įgyvendinti 2016 m. trečią ketvirtį, bet, Jungtinės Karalystės skaičiavimais, projektas bus pradėtas įgyvendinti tik antroje 2017 m. pusėje. Kadangi elektrinės pertvarkymui į biomasę naudojančią elektrinę skiriamos paramos laikotarpis baigiasi 2027 m. kovo mėn., kad ir kada projektas būtų pradėtas įgyvendinti, projektas neteko maždaug vieno metų subsidijos. Taip pat padidėjo projekto kapitalo sąnaudos. Be to, dėl politikos pokyčių, nuo 2015 m. rugpjūčio mėn. elektros energijai gaminti naudojamiems atsinaujinantiesiems energijos ištekliais nebebus taikoma nuo klimato kaitos mokesčio (anglies dioksido mokesčio) atleidžianti nuostata. Galiausiai, svarui sterlingų nuvertėjus JAV dolerio atžvilgiu, projekto pelningumas dar sumažėjo.

⁽²²⁾ „Oxera“, „Parsons“, „Brinckerhoff“ ir „Ramboll“.

- (56) Pasak Jungtinės Karalystės valdžios institucijų, projekto pelningumas dėl šių pokyčių labai sumažėjo. Apskaičiuotoji faktinė ikimokestinė VGN dabar yra apie [3–8 %].
- (57) 2014 m. pasaulinė medienos granulių rinka išaugo iki 27 mln. sausos masės tonų. Jungtinė Karalystė taip pat pateikė duomenų apie prekybą pasaulinėje medienos granulių rinkoje (žr. 4 diagramą). Sąjungoje sunaudojamas medienos granulių skaičius padidėjo beveik dvigubai – nuo beveik 8 mln. sausos masės tonų 2009 m. iki beveik 16 mln. sausos masės tonų 2013 m. ⁽²³⁾

4 diagrama

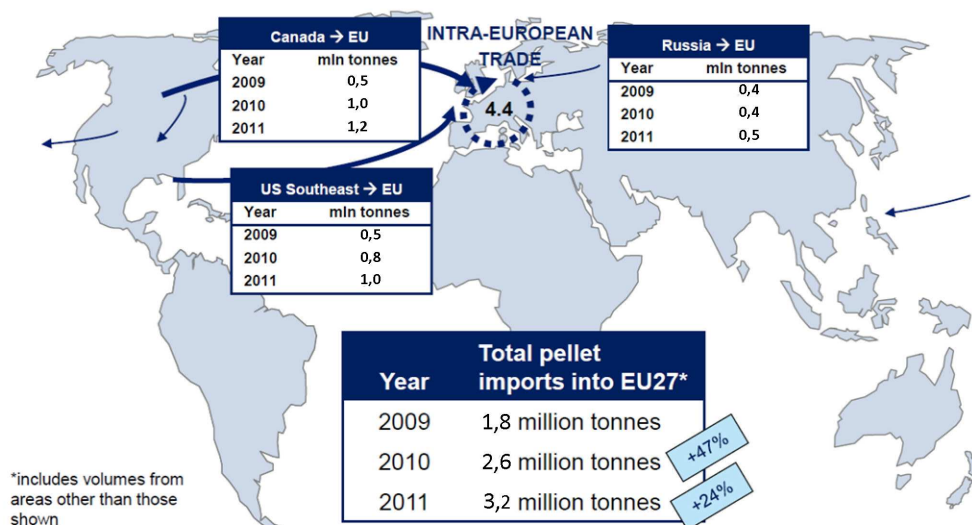
Prekyba į ES importuojamomis medienos granulėmis, sausos masės tonomis

- (58) Iš 5 diagramos matyti, kad granulių importas į Sąjungą padidėjo nuo 1,8 mln. sausos masės tonų 2009 m. iki 3,2 mln. sausos masės tonų 2011 m. 2012 m. importas į Sąjungą sudarė apie 4 mln. sausos masės tonų, ir manoma, kad ateinančius kelerius metus importas didės. 2014 m. medienos granulių į Sąjungą iš JAV pietrytinės dalies importuota beveik 7,3 mln. sausos masės tonų ⁽²⁴⁾.

5 diagrama

Į ES importuojamos medienos granulės, sausos masės tonomis

Šaltinis: Jungtinės Karalystės duomenys.

⁽²³⁾ AEBIOM, 2013 m.

⁽²⁴⁾ Jungtinės Karalystės duomenys.

- (59) Jungtinė Karalystė taip pat paaiškino, kad didžioji dauguma tiekiamų granulių dabar nuperkama pagal sutartis, sudarytas po individualių derybų (paprastai tokios sutartys galioja 5–10 metų). Medienos granulių neatidėliotinių sandorių rinka sudaro labai mažą dalį bendros medienos granulių pasiūlos. Granulių gamyklą galima pastatyti per 18–30 mėnesių, ir gali būti, kad tokia gamykla veiks sudariusi ilgalaikę tiekimo sutartį. Jungtinės Karalystės valdžios institucijos teigia, kad, atsižvelgiant į tai, kad kliūčių naujiems dalyviams patekti į rinką nedaug, medienos granulių rinkoje šią papildomą paklausą, atsirandančią granules tiekiant Lainmuto elektrinei, galima patenkinti.
- (60) Šiam teiginiui pagrįsti Jungtinė Karalystė palygino Sąjungoje sunaudojamą granulių kiekį ir JAV pietrytinėje dalyje nustatytą momentinę kainą. Kaip matyti iš 5 diagramos, importas į Sąjungą iš JAV pietrytinės dalies nuo 2009 m. iki 2011 m. padidėjo dvigubai. Per šį laikotarpį kainos neatidėliotinių sandorių rinkoje labai nesikeitė, nors importas į Sąjungą didėjo, kaip matyti iš 6 diagramos.

6 diagrama

Medienos granulių vartojimas ir JAV pietrytinėje dalyje nustatytos momentinės medienos granulių FOB kainos (2009–2013 m.)

(...) (*)

- (61) Jungtinė Karalystė taip pat pateikė duomenų apie siūlomą tiekimo grandinę. Lainmuto elektrinė planuoja apie [60–80 %] reikiamų granulių pirkti JAV pietrytinėje dalyje. Apie [5–20 %] bus perkama kitose valstybėse narėse, o likusi dalis – Vakarų Kanadoje. Lainmuto elektrinė nurodė, kad galimi tiekėjai būtų [...], iš jų [...] yra [...] JAV pietryčių valstijose ir [...] Europoje. Lainmuto elektrinė neketina pirkti biomasės Jungtinėje Karalystėje.
- (62) Pasak Jungtinės Karalystės, padidėjusias žaliavų kainas galima paaiškinti tuo, kad lentpjūvėse nesusidaro pakankamai likučių. Jungtinė Karalystė paaiškino, kad lentpjūvėse apdorojant pjautinei medienai tinkamą medieną susidaro daug likučių, tokius likučius galima naudoti ir medienos granulėms gaminti, ir kitai paskirčiai. Tačiau lentpjūvėse susidarančių likučių nėra daug ir jų kiekis priklauso nuo pjautinės medienos gamybos. Pasak Jungtinės Karalystės, JAV statybos sektorius po finansų krizės dar iki galo neatsigavo. Dėl sumažėjusio statomų būstų skaičiaus ir mažėjančios pjautinės medienos gamybos mažėja ir lentpjūvėse susidarančių likučių, kuriuos būtų galima naudoti medienos plaušų ir medienos granulių gamybai, pasiūla. Jungtinės Karalystės nuomone, tai, kad nepakanka lentpjūvėse susidarančių likučių, turi didelės įtakos žaliavų kainų didėjimui.
- (63) Norėdamos pagrįsti šį teiginį, Jungtinės Karalystės valdžios institucijos teigia, kad žaliavų kainų didėjimas vietos rinkose nėra tiesiogiai susijęs su didėjančia granulių gamyba. 7 diagramoje matoma, kad kainos JAV vietos rinkose didėjo nuo 2013 m. antro ketvirčio iki 2015 m. pirmo ketvirčio, ir nurodyta, kuriose rinkose labai padidėjo granulių gamyba.

7 diagrama

Stačių pušų kainos didėjimas JAV vietos rinkose nuo 2013 m. II ketvirčio iki 2015 m. I ketvirčio

(...) (*)

- (64) Galiausiai, Jungtinė Karalystė patvirtino, kad, iš dalies pakeitus sutarties nuostatas, Lainmuto elektrinei gali prireikti iš dalies pakeisti tvarumo kriterijus, apibūdintus 24 konstatuojamojoje dalyje, pavyzdžiui, jeigu ateityje Europoje būtų nustatyti kokie nors privalomi kietosios biomasės tvarumo kriterijai.

5. PRIEMONĖS VERTINIMAS

- (65) Priemonė yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, kai tai yra „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškreipia konkurenciją arba gali ją iškreipti, <...> kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

(*) Verslo paslaptis.

- (66) Kaip nustatyta 2015 m. vasario 19 d. sprendime pradėti tyrimą, pagalbos gavėja gaus veiklos pagalbą, kurios forma – kintamoji priemoka (žr. šio sprendimo 16–19 konstatuojamąsias dalis), už elektros energijos gamybą mokama Jungtinės Karalystės Vyriausybei priklausančios sandorio šalies, t. y. „Low Carbon Contracts Company Ltd“. Priemone remiama atrinktų pagalbos gavėjų elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius (šiuo atveju – biomasę). Elektros energija valstybėse narėse plačiai prekiaujama. Todėl priemone, apie kurią pranešta, gali būti iškraipoma konkurencija elektros energijos rinkoje ir daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai. Be to, žaliavų rinkoje elektrinė konkuruos dėl biomasės kuro. Konkrečiau, kadangi nepakanka vietos miškų išteklių, beveik visa kietoji biomasė, kurios reikia elektrinės kurui, bus importuojama iš užsienio (žr. 61 konstatuojamąją dalį).
- (67) Komisija daro išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, yra valstybės pagalba, apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 107 dalyje ⁽²⁵⁾.

5.1. Pagalbos teisėtumas

- (68) Remdamasi Jungtinės Karalystės pateikta informacija, Komisija atkreipia dėmesį, kad galutinis sprendimas dėl investicijų dar nepriimtas. Jokios išmokos nebus mokamos, kol valstybės pagalba nebus patvirtinta. Todėl Komisija mano, kad Jungtinė Karalystė įvykdė savo įsipareigojimą pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį.

5.2. Pagalbos suderinamumas

- (69) Komisija atkreipia dėmesį, kad priemonė, apie kurią pranešta, siekiama skatinti elektros energijos gamybą naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, t. y. biomasę. Priemonei, apie kurią pranešta, galioja 2014–2020 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairės (toliau – AEPG) ⁽²⁶⁾. Todėl Komisija priemonę, apie kurią pranešta, vertino pagal bendrąsias AEPG suderinamumo nuostatas (išdėstytas AEPG 3.2 skirsnyje) ir remdamasi konkrečiais suderinamumo kriterijais, taikomais veiklos pagalbai, teikiamai elektros energijos gamybai naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius (AEPG 3.3.2.1 skirsnis).

5.2.1. Bendros svarbos tikslas

- (70) Kaip teigiama sprendime pradėti tyrimą, Komisija atkreipia dėmesį, kad pagalbos priemonės, apie kurią pranešta, tikslas yra padėti Jungtinei Karalystei pasiekti tikslus, susijusius su atsinaujinančiais energijos ištekliais, taip pat išmetamo CO₂ kiekio mažinimo tikslus, ES nustatytus strategijoje „Europa 2020“ ⁽²⁷⁾. Kaip rašoma 10 konstatuojamojoje dalyje, remiantis Jungtinės Karalystės vertinimais, tikimasi, kad elektrinėje naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius bus pagaminama apie 2,3 TWh elektros energijos, o išmetamas CO₂ kiekis bus sumažintas 17,7 mln. tonų. Todėl, kaip nustatyta AEPG 30, 31 punktuose ir 33 punkto a papunktyje, Jungtinė Karalystė aiškiai nurodė, kiek įgyvendinant projektą tikimasi sumažinti išmetamą CO₂ kiekį ir kiek numatoma pagaminti elektros energijos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių. Komisija daro išvadą, kad pagalbos priemonė, apie kurią pranešta, siekiama bendros svarbos tikslo, kaip nustatyta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte.
- (71) Aplinkos apsaugos organizacijos ir įmonė „Steptoe and Johnson“ išreiškė susirūpinimą dėl projekto poveikio aplinkai. Jungtinė Karalystė patvirtino, kad pagalba bus teikiama tik biomasei, atitinkančiai AEPG nustatytą apibrėžtį (žr. AEPG 6 konstatuojamąją dalį). Komisija primena, kad pagalba atitiks 69 konstatuojamojoje dalyje nustatytus aplinkos apsaugos tikslus, taigi ji atitinka poveikio aplinkai bandymą, atliekamą valstybės pagalbos kontrolės tikslais. Elektrinė turės ne tik atitikti su šia valstybės pagalba susijusį bandymą, bet ir laikytis visų taikytinų aplinkos apsaugos teisės aktų, visų pirma susijusių su poveikiu oro taršai. Elektrinei taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES ⁽²⁸⁾ ir elektrinė privalo jos laikytis – direktyvoje nustatytos iš didelių kurą deginančių įrenginių išmetamo NO_x, SO₂ ir kietųjų dalelių kiekio ribos. Be to, Komisija atkreipia dėmesį, kad

⁽²⁵⁾ Taip pat žr. sprendimus bylose SA.38758, SA.38759, SA.38761, SA.38763 ir SA.38812 ir byloje SA.38796 (sprendimas dar nepaskelbtas), susijusiose su panašia pagal SKS teikiama pagalba.

⁽²⁶⁾ OL C 200, 2014 6 28, p. 1.

⁽²⁷⁾ Žr. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančią bei vėliau panaikinančią Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16), ir 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32), ir Komunikatą COM(2011) 885 final.

⁽²⁸⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

Lainmuto elektrinės naudojamos medienos granulės turės atitikti Jungtinės Karalystės tvarumo kriterijus. Pasak Jungtinės Karalystės valdžios institucijų, šie kriterijai, įskaitant mažiausią sumažinamą išmetamo CO₂ kiekį, apskaičiuoti per visą gyvavimo ciklą. Jungtinės Karalystės tvarumo kriterijai apima ir nuostatas dėl kito neigiamo poveikio aplinkai vengimo (pvz., biologinės įvairovės netekimo).

5.2.2. Valstybės įsikišimo poreikis, skatinamasis poveikis ir pagalbos tinkamumas

- (72) Komisija sprendime pradėti tyrimą taip pat padarė išvadą, kad pagalba yra būtina, turi skatinamąjį poveikį ir yra tinkama. Visų pirma, Komisija, remdamasi AEPG 38, 107 ir 115 punktais, atkreipia dėmesį, kad rinkos nepakankamumo (t. y. to, kad į energijos kainą neįtraukiamas šalutinis iškastinio kuro naudojimo poveikis) problema nepakankamai sprendžiama esama politikos sistema, ir nesuteikus veiklos pagalbos, kuri vertinama, projektas finansiniu požiūriu būtų neįmanomas.
- (73) Remdamasi AEPG 49 ir 58 punktais Jungtinė Karalystė įrodė, kad bendros išlygintos elektros energijos gamybos sąnaudos yra gerokai didesnės nei tikėtina elektros energijos rinkos kaina, be to, Jungtinės Karalystės institucijos pateikė finansinę analizę, iš kurios matyti, kad be pagalbos, kuri vertinama, projekto VGN būtų neigiamas. Tokiomis aplinkybėmis rinkos dalyviai nenorėtų investuoti į biomasės projektą. Todėl pagalba keičiamas pagalbos gavėjos elgesys. Jungtinė Karalystė patvirtino, kad iš pagalbos gavėjos buvo reikalaujama pateikti paraiškas ir kad jos buvo pateiktos prieš imantis su projektu susijusių veiksmų (AEPG 51 punktas).
- (74) Remdamasi konkrečiai AEPG 40 ir 116 punktais Jungtinė Karalystė įrodė, kad pagalba yra tinkama priemonė. Kaip aiškinama sprendime pradėti tyrimą, bendros išlygintos elektros energijos gamybos sąnaudos yra didesnės nei tikėtina elektros energijos rinkos kaina, o VGN be valstybės pagalbos būtų neigiamas. Siekdama ištaisyti padėtį, susijusią su tuo, kad iš konkretaus projekto negaunama pakankamai pajamų, Jungtinė Karalystė teikia konkrečiam projektui specialiai skirtą valstybės pagalbą ir ja siekia užtikrinti, kad projektas būtų įgyvendinamas neviršijant tikėtinos VGN (pvz., neviršijant minimalaus pelningumo koeficientų, minimų šio sprendimo 18 punkte). Visų pirma, Lainmuto elektrinės projektas buvo atrinktas kartu su keliais kitais projektais, kuriais siekiama pasiekti Sąjungos tikslus, susijusius su atsinaujinančiais energijos ištekliais (žr. šio sprendimo 7 konstatuojamąją dalį), ir jam skirta veiklos pagalba, teikiama sudarant SKS. Komisija savo sprendime, priimtame byloje SA.36196 ⁽²⁹⁾ („Elektros energijos rinkos reforma. Susitarimas dėl kainų skirtumų naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius“), padarė išvadą, kad SKS yra tinkama priemonė siekti bendros svarbos tikslo.
- (75) Todėl Komisija daro išvadą, kad pagalba projektui, apie kurį pranešta, yra būtina, daro skatinamąjį poveikį ir teikiama naudojant tinkamą priemonę.

5.2.3. Proporcingumas

- (76) Savo sprendime pradėti tyrimą Komisija pareiškė abejojanti, ar pagalba yra proporcinga (žr. šio sprendimo 28 konstatuojamąją dalį). Komisija primena, kad tokio biomasės projekto bendros išlygintos elektros energijos gamybos sąnaudos, remiantis 10 % vidine gražos norma, Jungtinės Karalystės skaičiavimais yra bent 105 GBP/MWh (žr. 19 konstatuojamąją dalį). Komisija laikosi nuomonės, kad bendros išlygintos elektros energijos gamybos sąnaudos yra tinkamos, ir tai jau patvirtino ankstesniuose sprendimuose ⁽³⁰⁾. Jungtinė Karalystė įrodė, kad pagalba kiekvienam energijos vienetui neviršija bendrų išlygintų elektros energijos gamybos sąnaudų ir tikėtinos elektros energijos rinkos kainos skirtumo, nes vykdymo kaina (atitinkanti rinkos kainą ir priemoną) neviršija bendrų išlygintų elektros energijos gamybos sąnaudų ⁽³¹⁾. Be to, Jungtinė Karalystė patvirtino, kad pagalba bus teikiama, kol investicijos nusidėvės pagal įprastas apskaitos taisykles.
- (77) Projekto faktinio ikimokestinio minimalaus pelningumo koeficientas yra 8,8–12,7 %, kaip nurodyta šio sprendimo 18 konstatuojamojoje dalyje, ir Komisija sprendime pradėti tyrimą su tuo sutiko. Šis koeficientas atitiko Komisijos anksčiau patvirtintus Jungtinės Karalystės biomasės projektų koeficientus ⁽³²⁾. Komisija vertins, ar projekto VGN atitinka minimalaus pelningumo koeficientą.

⁽²⁹⁾ OL C 393, 2014 11 7, p. 2.

⁽³⁰⁾ Pvz., žr. sprendimus bylose SA.38758, SA.38759, SA.38761, SA.38763 ir SA.38812 ir sprendimus byloje SA.38796 (sprendimas dar nepaskelbtas).

⁽³¹⁾ Daugiau informacijos apie projekto bendras išlygintas elektros energijos gamybos sąnaudas galima rasti sprendimo pradėti tyrimą 20–33 konstatuojamosiose dalyse.

⁽³²⁾ Žr., pvz., sprendimą dėl privalomo atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo sistemos – SA.35565 (OL C 167, 2013 6 13, p. 5).

- (78) Priėmus sprendimą pradėti tyrimą, Jungtinė Karalystė pateikė naujos informacijos apie projektą: iš jos matyti, kad Lainmuto projekto VGN yra gerokai mažesnė už nurodytą pranešime – tai pirmiausia lėmė prarasti vieni subsidijavimo metai, didesnės kapitalo sąnaudos, klimato kaitos mokesčio lengvatos panaikinimas ir nepalankūs valiutų kurso pokyčiai. Be to, Jungtinės Karalystės valdžios institucijos teigiama linkme atnaujino apkrovos koeficientą, o jis yra vienas iš eksploatacinių parametrų.
- (79) Remiantis pateiktais finansiniais skaičiavimais, projekto faktinė ikimokestinė VGN dabar yra apie [3–8 %], ir tai gerokai mažiau nei minimalaus pelningumo koeficientas, todėl iš to jau matyti, kad kompensacija nebus per didelė. Tačiau Komisija atkreipia dėmesį, kad eksploataciniai parametrai, tokie kaip vidutinis šiluminis naudingumas, apkrovos koeficientas ir kuro sąnaudos, dar gali kisti.
- (80) Taigi Jungtinė Karalystė pateikė duomenų, iš kurių matyti, kad sumaltas anglis naudojančių elektrinių šiluminis naudingumas yra apie 36 %, o remiantis rinkos informacija galima numanyti, kad tokios rūšies pertvarkymo į biomasę naudojančių elektrinę projekto šiluminis naudingumas gali būti net apie 38–39 %. Todėl tai, kad šiluminis naudingumas padidėja 10 %, kaip nurodyta sprendime pradėti tyrimą, atrodo netikroviška.
- (81) Kaip minėta šiame sprendime, atsižvelgus į kitų biomasės elektrinių duomenų analizę, Jungtinės Karalystės atliktą po to, kai buvo paskelbtas sprendimas pradėti tyrimą, projekto apkrovos koeficientas (žr. 12 konstatuojamąją dalį) padidintas iki 77 %. Be to, iš Jungtinės Karalystės pateiktos informacijos matyti, kad tokios rūšies elektrinės grynasis apkrovos koeficientas nebūtų didesnis nei maždaug 80 % ⁽³³⁾.
- (82) Kalbant apie kuro sąnaudas, Jungtinė Karalystė išsamiai paaiškino pakankamų medienos granulių atsargų užtikrinimo sąnaudas. Pateiktus dokumentus patikrino nepriklausomi ekspertai, be to, juose išsamiai išskaidytos pagrindinės sudedamosios Lainmuto tiekimo grandinės sąnaudų dalys, įskaitant gamybos sąnaudas, transportą ir logistiką (įtrauktos ir sąnaudos, siejamos su uosto įrenginių atnaujinimu, kurio prireikė dėl Lainmuto elektrinės). Remdamasi pateiktu paaiškinimu, Komisija daro išvadą, kad 7,17 GBP už žalios masės toną lygios kuro sąnaudos yra pagrįstas tikėtinų kuro sąnaudų įvertis.
- (83) VGN buvo apskaičiuota darant prielaidą, kad šiluminis naudingumas ir apkrovos koeficientas padidės 5 %, o kuro sąnaudos sumažės 5 %. Tokio masto pokyčiai laikomi atitinkančiais tikrovišką eksploatacinių parametrų intervalą, kaip aptariama 79–81 konstatuojamosiose dalyse. Dėl šių bendrųjų pokyčių VGN (faktinė ikimokestinė) padidėtų nuo apytikriai [3–8 %] iki [...]. Šis dydis tebeatitinka Jungtinės Karalystės numatytas minimalaus pelningumo normas.
- (84) Atsižvelgdama į tai, kas pirmiau išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad pagalba nelemia per didelės kompensacijos. Todėl priemonė, apie kurią pranešta, yra tinkama pasiekti bendros svarbos tikslą.

5.2.4. Netinkamo neigiamo poveikio konkurencijai ir prekybai vengimas

- (85) Vertindama valstybės pagalbos priemonės suderinamumą Komisija privalo nurodyti, kad „neigiamas pagalbos priemonės poveikis (konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai) turi būti ribotas ir mažesnis už teigiamą poveikį siekiant bendros svarbos tikslo“ (žr. AEPG 88 punktą).
- (86) Remdamasi AEPG 94–96 punktais Komisija daro išvadą, kad priemone nedaroma aiškaus neigiamo poveikio, nes pagalba yra proporcinga, ja nesiekiama tiesiog perkelti veiklą, nepagerinant esamo aplinkos apsaugos lygio. Pagalba padės Lainmuto elektrinę pertvarkyti iš anglis naudojančios elektrinės į biomasę naudojančią elektrinę ir taip sumažinti išmetamą CO₂ kiekį (žr. šio sprendimo 10 konstatuojamąją dalį).
- (87) Vertindama neigiamą pagalbos priemonės poveikį Komisija daugiausia nagrinėja iškraipymus, kurių atsirastų dėl numatomo pagalbos poveikio įmonių konkurencijai susijusiose produkto rinkose ir poveikio ekonominės veiklos vietai (žr. AEPG 97 punktą). Pagalba teikiama elektros energijos gamybai naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, taigi susijusi produkto rinka yra elektros energijos rinka.

⁽³³⁾ Šios prielaidos atitinka „Société Générale“ medžiagoje pateiktus duomenis (žr. 53 konstatuojamąją dalį).

- (88) Pirma, Komisija primena, kad pagalbos gavėjai tenka nedidelė rinkos dalis (0,7 % Jungtinės Karalystės elektros energijos gamybos rinkos). Antra, remdamasi AEPG 101 punktu Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad projektą sudaro esamos anglimis kūrenamos elektrinės atnaujinimas, todėl neigiamo poveikio, visų pirma susijusio su tuo, kad padidinama pagalbos gavėjo įtaka rinkoje, nebus. Todėl Komisija daro išvadą, kad priemone nebus daroma jokie didelio poveikio konkurencijai Jungtinės Karalystės elektros energijos gamybos rinkoje.
- (89) Savo sprendime pradėti tyrimą Komisija pareiškė abejonių dėl to, ar projektu neiškraipoma konkurencija medienos granuliu rinkoje ir pradinės grandies žaliavų rinkoje tiek, kad tai prieštarautų bendram interesui. Atsižvelgdama į specifines šio projekto, apie kurį individualiai pranešta, charakteristikas, Komisija analizę išplėtė ir įtraukė netiesioginį poveikį antrinėms rinkoms.

5.2.5. Medienos granuliu rinkos iškraipymas

- (90) Komisija pirmiausia primena, kad Lainmuto elektrinė galės naudoti tik pramonines medienos granules. Tam tikros elektrinės medienos granules ji gali iš dalies pakeisti kitu kuru, bet nemanoma, kad Lainmuto elektrinėje, atsižvelgiant į jos konstrukciją, medienos granules bus galima pakeisti kitu produktu. Siekiant išanalizuoti, kokių mastu šiuo projektu iškraipoma konkurencija, pramoninių medienos granuliu rinka yra laikoma tinkama produkto rinka.
- (91) Iš Jungtinės Karalystės pateiktų duomenų (žr. 4 diagramą) matyti, kad prekyba medienos granulėmis vyksta tarp pagrindinės prekybos vietos ir naudojimo vietos. Be to, per pastaruosius kelerius metus prekybos srautai gerokai padidėjo (daugiau kaip 40 % per vienus metus). Jungtinė Karalystė taip pat pateikė duomenų, kad medienos granuliu importas į ES iš JAV pietrytinės dalies nuo 2009 iki 2011 m. padidėjo dvigubai (kaip parodyta 5 diagramoje).
- (92) Todėl remdamasi prekybos srautais ir importo į Sąjungą kiekiu Komisija daro išvadą, kad medienos granuliu rinka neapsiriboja viena valstybe nare ar Sąjunga – veikiau, vertinant medienos granuliu rinkos iškraipymą, reikėtų vertinti pasaulinę rinką.
- (93) 2014 m. pasaulinė medienos granuliu rinka išaugo iki 27 mln. sausos masės tonų. Europoje suvartojamas medinių granuliu kiekis nuo 2009 iki 2012 m. padvigubėjo (kaip matyti iš 5 diagramos). Tačiau iš 6 diagramos matyti, kad, net esant tokiam padidėjimui, kainos neatidėliotinių sandorių rinkoje labai nesikeitė.
- (94) Be to, remdamasi informacija, pateikta atsakant į sprendimą pradėti tyrimą, Komisija atkreipia dėmesį, kad didžioji dauguma medienos granuliu pasiūlos dabar nuperkama pagal ilgalaikes sutartis, dėl kurių susitariama individualiai. Granuliu gamyklą galima pastatyti per dvejus metus po to, kai pasirašomos naujos sutartys (arba dar prieš jas pasirašant) ir užtikrinama galimybė produkciją parduoti. Todėl kliūčių naujiems dalyviams patekti į rinką, atrodo, nėra daug. Šią pastabą pagrindžia ir tai, kad pastaruoju metu ir JAV pietrytinėje dalyje, ir Sąjungoje ⁽³⁴⁾ padidėjo granuliu gamybos pajėgumai.
- (95) Lainmuto elektrinei reikalingas medienos granuliu kiekis sudaro apie 5,5 % 2014 m. pasaulinės medienos granuliu rinkos. Tai daug mažiau nei 7,4 %, kaip remiantis 2012 m. duomenimis buvo apskaičiuota sprendime pradėti tyrimą. Atsižvelgiant į tai, kad trukmės požiūriu naujas granuliu gamyklas galima statyti beveik tuo pat metu, kai vykdomas pertvarkos projektas (žr. 59 ir 60 konstatuojamąsias dalis), galima numatyti, kad, atsiradus papildomai paklausai, atsiras ir papildomų pajėgumų, o tai patvirtina ir numatyta projekto tiekimo grandinė.
- (96) Be to, vertinant ankstesnius duomenis, importo ir eksporto lygis Sąjungoje sparčiai augo, o tai – dar vienas rodiklis, kad medienos granuliu rinka gali patenkinti labai padidėjusią medienos granuliu paklausą. Taip pat pastebėta, kad JAV pietrytinėje dalyje, pagrindiniame regione, iš kurio numatoma projektui pirkti medienos granules, momentinė kaina labai nekito (6 diagrama), nors importas į Sąjungą iš to regiono išaugo (5 diagrama).
- (97) Iš analizės matyti, kad medienos granuliu rinka yra pasaulinė ir gali patenkinti didėjančią (to tikimasi įgyvendinus projektą) medienos granuliu paklausą. Todėl Komisija daro išvadą, kad pagalba nedaro neigiamo poveikio prekybos sąlygoms medienos granuliu rinkoje tiek, kad tai prieštarautų bendriems interesams (sumažinti išmetamą CO₂ kiekį, daugiau elektros energijos gaminti naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius).

⁽³⁴⁾ Žr., pvz., sprendimo pradėti tyrimą 2 pav. (OL C 116, 2015 4 10, p. 52).

5.2.6. Žaliavų rinkos iškraipymas

- (98) Komisija sprendime pradėti tyrimą (žr. sprendimo pradėti tyrimą 75 konstatuojamąją dalį) atkreipė dėmesį, kad dėl padidėjusios medienos granuliu paklausos gali būti iškraipyta žaliavų rinka (t. y. medienos plaušų rinka). Šiuo atžvilgiu primenama, kad pagalba teikiama už kiekvieną Lainmuto elektrinėje pagamintos elektros energijos MWh. Galimą medienos granuliu ir žaliavų rinkų iškraipymą lemia ne tiesioginės subsidijos medienos granulėms arba žaliavoms, o padidėjusi elektros energijai gaminti naudojamo kuro paklausa. Be to, poveikis žaliavų rinkai netiesioginis, palyginti su medienos granuliu rinkos iškraipymu.
- (99) Nors medienos granulės gali būti vežamos į užjūrį, medienos granuliu pramonės naudojamos žaliavos dėl ekonominių priežasčių paprastai gali būti vežamos tik ribotą atstumą. Popiermedžio pusgaminius gaminančios gamyklos medienos atsargas perka iš vietų, esančių vidutiniškai 100–150 km atstumu (tai vadinama gamyklos pasiekiamumo zona). Todėl, vertinant šių gamyklų poveikį konkurencijai, būtina nustatyti, iš kurios vietos rinkos granulės bus arba gali būti perkamos.
- (100) Kaip aiškinta šio sprendimo 11 konstatuojamojoje dalyje, Lainmuto elektrinė [60–80 %] visų kurui naudojamų medienos granuliu pirkis JAV pietrytinėje dalyje. Apie [5–20 %]–15 % bus perkama iš kitų valstybių narių. Tai reiškia, kad apie [...] mln. sausos masės tonų per metus bus perkama kitose valstybėse narėse iš maždaug 16 skirtingų tiekėjų. Tai būtų apie [...] ES suvartojamo medienos granuliu kiekio (žr. 6 diagramą). Be to, Lainmuto elektrinė neketina žaliavų kurui pirkti Jungtinėje Karalystėje. Todėl žaliavų kainos Jungtinės Karalystės arba Europos Sąjungos rinkoje negali didėti dėl projekto – priešingai negu teigia atitinkamai EPF ir WPF. Todėl nepanašu, kad dėl priemonės bus nederamai iškraipoma konkurencija Sąjungoje. Kadangi dauguma medienos granuliu perkama ne Sąjungoje, o žaliavų rinka yra vietos masto, poveikis bus juntamas ne Sąjungoje.
- (101) Apie [10–30 %] reikalingų medienos granuliu bus perkama Kanadoje. Manoma, kad galimas tiekimas iš Kanados gerokai viršys tiekimą iš Europos. Kanados granuliu asociacijos pateiktais duomenimis, apskaičiuotasis biomasės perteklius Vakarų Kanadoje yra 14 mln. sausos masės tonų. Kanadoje perkamos granulės sudarytų [...] apskaičiuotojo pertekliaus. Todėl nesitikima, kad projektas turės nederamą poveikį Kanados medienos granulėms gaminti skirtų žaliavų rinkai.
- (102) Didžioji dauguma granuliu šiam projektui bus importuojama iš JAV pietrytinės dalies. Todėl galimo žaliavų (medienos plaušų) rinkos iškraipymo poveikio tyrimas sutelktas į tą regioną.
- (103) Lainmuto elektrinė iš JAV pietrytinės dalies importuos apie 2 mln. žalios masės tonų (tai atitinka apytikriai 0,9 mln. sausos masės tonų). Tai sudaro 1,7 % visos 2011 m. JAV pietrytinėje dalyje buvusios pasiūlos ir 0,9 % viso tais pat metais tame regione panaudotos pasiūlos. Tokia maža procentinė dalis, vertinant vien ją, nėra aiškus nederamo žaliavų rinkos iškraipymo požymis. Visų pirma, atsižvelgiant į bendrą panaudojamą pasiūlos kiekį, poveikis nelems nederamo rinkos iškraipymo. Be to, šie skaičiai susiję tik su popiermedžiu, ir neatsižvelgta į jokiais kitas žaliavas, pavyzdžiui, miško ruošos ir lėptpjūvių likučius, kuriuos tam tikru mastu taip pat galima naudoti medienos granulėms gaminti.
- (104) Tačiau kelios trečiosios šalys teigė, kad JAV pietrytinėje dalyje padidėjus granuliu gamybai, padidėjo ir žaliavų (popiermedžio) kainos. Visų pirma „Steptoe and Johnson“ ir AFPA pateikė duomenų, iš kurių matyti, kad 2011–2014 m. kaina padidėjo. Tuos pat duomenis, tik ilgesnio laikotarpio, pateikė JAV pramoninių granuliu asociacija (3 diagrama).
- (105) Komisija atkreipia dėmesį, kad, kaip parodyta 2 diagramoje, vidutinė žaliavų (stačio miško) kaina JAV pietrytinėje dalyje patenka į ankstesnių laikotarpių duomenų intervalą. Todėl tai, kad kainos nuo 2011 m. didėjo, nėra neįprasta. 2010 m. kainos buvo net didesnės; teigiama, kad tai buvo susiję su oro sąlygomis.
- (106) Be to, Jungtinė Karalystė tvirtino, kad JAV rinkoje tebebuvo juntamas finansų krizės nulemtas paklausos sumažėjimas. Visų pirma, pjautinės medienos gamyba sumažėjo apie 57 mln. žalios masės tonų, palyginti su 2005 m. Jeigu šis kiekis būtų pagamintas, susidarytų apie 28–19 mln. žalios masės tonų likučių ir juos būtų galima naudoti medienos granulėms ar konkuruojantiems produktams gaminti. Be to, Jungtinė Karalystė teigia, kad nėra tiesioginio ryšio tarp vietovių, kurioms būdinga intensyvi granuliu gamyba, ir popiermedžio kainų didėjimo vietos rinkose (7 diagrama).

- (107) Iš tikrųjų, remiantis 1 diagramoje pateiktais duomenimis, iki 2008 m. būta didesnių pjautinės medienos kiekių, taigi ir likučių. Taigi, sumažėjus likučių, popiermedžio kainai galėjo būti daromas neigiamas poveikis. Be to, Jungtinė Karalystė įrodė, kad intensyvi granulių gamybą nebūtinai yra tiesiogiai susijusi su žaliavų kainų didėjimu (žr. šio sprendimo 63 konstatuojamąją dalį).
- (108) Kaip teigta pirmiau (žr. šio sprendimo 62 konstatuojamąją dalį), popiermedžio kainai poveikį daro tokie veiksniai, kaip oro sąlygos ir likučių prieinamumas (tai susiję su pjautinės medienos rinka), o kainų svyravimai buvo pastebimi ir anksčiau. Be to, kainos didėja ir mažėja tiek vietovėse, kuriose granulių gamyba intensyvi, tiek vietovėse, kuriose ji menka. Todėl netiesioginė žaliavų paklausa, atsirandanti dėl Lainmuto projekto, neturėtų sukelti nederamo rinkos iškraipymo.
- (109) Suinteresuotosios šalys taip pat pateikė teorinį tyrimą, modeliuojantį galimą būsimų scenarijų, susijusių su dideliu bioenergijos paplitimu, poveikį. Atliekant tyrimą nevertinamas Lainmuto projekto poveikis rinkai, bet vertinamas tikėtinos pasaulinės biomasės paklausos poveikis, atsižvelgiant į esamą ir būsimą politiką. Tačiau neaišku, kokiu mastu bus įgyvendinti būsimi su biomase siejami planai, o jeigu jie ir bus įgyvendinti, neaišku, kokiomis sąlygomis ir iš kokių regionų biomasė bus iš tikrųjų gaunama. Todėl tyrimas nedaro įtakos išvadoms dėl Lainmuto projekto galimo poveikio, nes tyrime nagrinėjamas visų pirma galimas būsimos plėtros poveikis.
- (110) Galiausiai, remiantis Jungtinės Karalystės pateiktais duomenimis, Lainmuto elektrinė ketina biomasę pirkti iš apytikriai [...] gamyklų, esančių [...] JAV pietryčių valstijose. Įvairinant tiekimo grandinę bet kokia vietos rinkų iškraipymo rizika dar labiau sumažės.
- (111) Todėl Komisija daro išvadą: nesitikima, jog dėl priemonės bus nederamai iškraipoma žaliavų rinka. Šiuo atžvilgiu primenama, kad pagalba teikiama elektros energijos gamybai naudojant kietąją biomasę ir bet koks pagalbos poveikis medienos granulių pramonės aprūpinimui naudojamos žaliavomis bus netiesioginis.

5.2.7. Pusiausvyros tyrimas

- (112) Kaip nurodyta AEPG 97 punkte, jeigu pagalbos priemonės yra tinkamai parengtos atsižvelgiant į rinkos nepakankamumą, kurį jomis siekiama pašalinti, rizika, kad pagalba nederamai iškraipys konkurenciją, bus mažesnė. Komisija atkreipia dėmesį, kad pagalba proporcingai, tinkamai ir tiesiogiai siekiama su atsinaujinančiais energijos ištekliais susijusių tikslų, taip pat sumažinti išmetamą CO₂ kiekį. Todėl mažesnė ir nederamo konkurencijos iškraipymo rizika. Kaip dėstoma šio sprendimo 110 konstatuojamojoje dalyje, Komisija nenustatė nederamo susijusios produkto (medienos granulių) rinkos iškraipymo. Be to, iškraipymas nenustatytas ir pradinės grandies (žaliavų) rinkoje.
- (113) Komisijai taip pat reikia vertinti, ar priemonėmis iškraipoma arba gali būti iškraipoma konkurencija, kai daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai. Poveikis žaliavų rinkai yra vietos masto ir beveik visais atvejais juntamas ne Europoje, nes medienos granulės yra importuojamos. Todėl poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai bet kuriuo atveju būtų ribotas.
- (114) Taigi Komisija laikosi nuomonės, kad neigiamas Lainmuto projektui teikiamos pagalbos poveikis, kiek jis susijęs su konkurencijos iškraipymu ir poveikiu valstybių narių tarpusavio prekybai, yra ribotas, o teigiamas poveikis yra didesnis, nes projektas padeda siekti bendros svarbos tikslo, susijusio su elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir gaminant elektros energiją išmetamo CO₂ kiekio mažinimu, taigi bendra pusiausvyra yra teigiama.

5.2.8. Kiti aspektai. SESV 30 ir 110 straipsnių laikymasis

- (115) Priimant sprendimą dėl su atsinaujinančiais energijos ištekliais susijusio SKS (SA.36196) ir sprendimus dėl FIDeR pagalbos penkiems jūros vėjo elektrinių projektams (SA.38758, SA.38759, SA.38761, SA.38763 ir SA.38812) bei bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai biomasę naudojančioje elektrinėje (SA.38796), Jungtinė Karalystė įsipareigojo pakoreguoti elektros energijos tiekėjų atsakomybės už SDS išmokas apskaičiavimo būdą, kad reikalavimus atitinkanti atsinaujinančiųjų energijos išteklių elektros energija, pagaminta ES valstybėje narėje, bet ne Jungtinėje Karalystėje, ir klientams tiekiami Jungtinėje Karalystėje, nebūtų įskaityta į tiekėjų rinkos dalis.

- (116) Jungtinė Karalystė užtikrins, kad jokios SKS išmokos nebūtų mokamos, kol neįsigalios ši tvarka, o jei tai neįmanoma, Jungtinė Karalystė įdiegs sistemą, kaip atlyginti tiekėjams už bet kokią importuojamą reikalavimus atitinkančią atsinaujinančiųjų energijos išteklių elektros energiją, tiekta iki įsigaliojant šiai tvarkai, bet pradėjus mokėti SKS išmokas.
- (117) 114 konstatuojamojoje dalyje nurodytas įsipareigojimas bus taikomas ir priemonei, apie kurią pranešta.
- (118) Atsižvelgdama į 114 konstatuojamojoje dalyje nurodytą įsipareigojimą, Komisija laikosi nuomonės, kad pagalbos priemonių, apie kurias pranešta, finansavimo sistema neturėtų būti nustatoma kokių nors apribojimų, prieštaraujančių SESV 30 arba 110 straipsniui.

6. IŠVADA

- (119) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija laikosi nuomonės, kad priemone reikiamu ir proporcingu būdu siekiama bendros svarbos tikslo, taigi pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priemonė, apie kurią pranešė Jungtinė Karalystė, yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2015 m. gruodžio 1 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Komisijos narė